

Sygn. akt III KK 335/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)
SSN Dariusz Świecki

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga,
w sprawie S. S.
w przedmiocie wydania wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 13 lutego 2013 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanego,
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w L.
z dnia 25 kwietnia 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze łącznej pozbawienia wolności oraz o warunkowym
zawieszeniu jej wykonania i w tym zakresie sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L., na wniosek S. S., wydał w dniu 25 kwietnia 2012 r., w sprawie o sygn. II K 137/12, wyrok łączny. Przyjmując, że był on skazany prawomocnymi wyrokami:

a) Sądu Rejonowego w R. z dnia 5 października 2007 r., sygn. VIII K 991/07, za przestępstwo popełnione 6 kwietnia 2007 r. z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

b) Sądu Rejonowego w R. z dnia 19 listopada 2007 r., sygn. II K 763/07, za przestępstwa popełnione w dniu 8 maja 2007 r.: z art. 229 § 3 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z art. 224 § 2 k.k. na karę roku pozbawienia wolności i z art. 226 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona na okres 4 lat próby, a postanowieniem Sądu z dnia 8 kwietnia 2011 r., sygn. IX Ko 889/11 zarządzono jej wykonanie;

c) Sądu Rejonowego w L. z dnia 4 sierpnia 2010 r., sygn. II K 263/10, za przestępstwa popełnione w okresie od 16 lutego 2010 r. do 5 marca 2010 r. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 120 stawek dziennych przy przyjęciu jednej stawki w kwocie 10 zł,

orzekł:

- I. „na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczone wobec skazanego S. S. wyrokami Sądu Rejonowego w R. z dnia 5 października 2007 roku, w sprawie VIII K 991/07, Sądu Rejonowego w R. z dnia 19 listopada 2007 roku, w sprawie II K 763/07 kary pozbawienia wolności połączył i jako karę łączną wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności,
- II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec skazanego S. S. łącznej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat,
- III. zaliczył skazanemu S. S. okres kary odbytej na poczet kary łącznej pozbawienia wolności, okres kary wykonanej w sprawie VIII K 991/07,
- IV. w pozostałym zakresie wyroki utrzymał w mocy,
- V. umorzył postępowanie w pozostałej części,
- VI. przyznał Kancelarii Adwokackiej z R. adw. P. P. za obronę udzieloną z urzędu wynagrodzenie w kwocie 147,60 złotych, które polecił tymczasowo wypłacić z kasy Sądu Rejonowego w L.,

VII. nie obciążył skazanego S. S. kosztami postępowania przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.”

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 8 maja 2012 r.

Kasację od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w L. z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. II K 137/12, wniósł Prokurator Generalny w trybie art. 521 §1 k.p.k. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II, na niekorzyść skazanego S. S., zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 89 § 1 k.k. polegające na warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności, pomimo tego, że połączono karę jednostkową bezwzględnego pozbawienia wolności oraz karę jednostkową orzeczoną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, przy czym prawomocnie zarządzono jej wykonanie”. Prokurator Generalny w konkluzji wniósł o uchylenie pkt II zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna.

Sąd Rejonowy w L., zaskarżonym wyrokiem łącznym, którego przedmiotem były 3 wyroki skazujące S. S., prawidłowo połączył na podstawie art. 85 k.k. jedynie kary wymierzone dwoma wyrokami Sądu Rejonowego w R., tj. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w wyroku z dnia 5 października 2007 r., sygn. akt VIII K 991/07 oraz orzeczone wyrokiem z dnia 19 listopada 2007 r., sygn. akt II K 763/07, 3 kary jednostkowe pozbawienia wolności, połączone w karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, która orzeczona była wprawdzie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jednakże przed wydaniem wyroku łącznego zarządzono prawomocnie jej wykonanie. Prawidłowo również, zgodnie z zasadami określonymi w art. 86 § 1 k.k., wymierzył karę łączną. Jednakże warunkowo zawieszając orzeczoną w wyroku łącznym karę 2 lat pozbawienia wolności powstałą z połączenia kar pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, w oparciu o samoistną podstawę z art. 69 § 1 k.k., rażąco naruszył przepis art. 89 § 1 k.k. To właśnie przepis art. 89 § 1 k.k., w przypadku spełnienia przesłanek z art. 69 k.k., jako jedynej określa warunki w jakich możliwe jest zawieszenie wykonania kary łącznej orzekanej w wyroku łącznym. Zgodnie z tym przepisem, warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej pozbawienia wolności jest możliwe jedynie wówczas, gdy dochodzi do

połączenia skazań za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, a więc chociażby jedna z kar jednostkowych, podlegających połączeniu, musi być orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Nie jest więc dopuszczalne warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej w sytuacji, gdy wszystkie podlegające połączeniu kary jednostkowe orzeczone zostały bez warunkowego zawieszenia ich wykonania. Taka wykładnia art. 89 § 1 k.k., oparta na gramatycznej interpretacji tego przepisu, przyjmowana jest, w zasadzie konsekwentnie, w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. uzasadnienia uchwał SN z dnia 25 października 2000 r., I KZP 28/00, OSNKW 2000, z. 11-12, poz. 91; z dnia 21 listopada 2001 r., I KZP 14/01, OSNKW 2002, z. 1-2, poz. 1; postanowienie SN z dnia 3 października 2005 r., V KK 128/05, OSNKW 2005, z. 12, poz. 119; wyrok SN z dnia 16 stycznia 2009 r., IV KK 273/08, LEX nr 598016). Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie nie podziela natomiast odosobnionego poglądu wyrażonego w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2012 r. (V KK 339/12, LEX nr 1231660), w którym wskazuje się na możliwość, wynikającą z art. 85-88 k.k. oraz art. 69 k.k., orzekania warunkowego zawieszenia kary łącznej w wyroku łącznym obejmującym jedynie kary jednostkowe bez warunkowego zawieszenia. Zauważyć należy, że jeśli doszłoby do zaakceptowania tego poglądu, to regulacja zawarta w art. 89 § 1 k.k. stałaby się zbędna. Przyjęcie, że zasady ogólne wymiaru kary łącznej pozwalają na warunkowe zawieszanie wykonania kary łącznej, której podstawę stanowiły wyłącznie kary bezwzględne, to tym bardziej te same zasady powinny wystarczać przy orzekaniu warunkowo zawieszanej kary łącznej, jeśli przynajmniej do niektórych ze składających się na nią kar jednostkowych zastosowanie znalazłaby instytucja warunkowego zawieszenia. Skoro więc ustawodawca uznał za konieczne uregulowanie w art. 89 § 1 k.k. możliwości zawieszania kary łącznej, której podstawę stanowią kary jednostkowe z warunkowym oraz bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, to przecież właśnie dlatego, że możliwość taka nie wynikała z zasad ogólnych wymiaru kary łącznej. Wprowadzając ten przepis ustawodawca jednoznacznie wskazał, że zasady ogólne nie są w tym przypadku wystarczające.

Stwierdzić więc jeszcze raz należy, że warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej wymierzonej w wyroku łącznym na podstawie kar jednostkowych, z

których żadna nie została warunkowo zawieszona, nie jest możliwe ani na podstawie zasad ogólnych wymiaru kary łącznej określonych w art. 85-88 k.k., ani też na podstawie art. 89 § 1 k.k.

W realiach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że Sąd Rejonowy w L. warunkowo zawieszając w zaskarżonym wyroku łącznym orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności powstałą z połączenia kar pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, dopuścił się naruszenia art. 89 § 1 k.k.

Rację ma skarżący, że wskazane uchybienie miało niewątpliwie rażący charakter i istotny wpływ na treść wyroku, gdyż niezasadnie polepszyło sytuację prawną skazanego S. S. Ze względu na to, że prawidłowe zastosowanie naruszonego przepisu art. 89 § 1 k.k. winno doprowadzić do wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności oraz o warunkowym zawieszeniu jej wykonania i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. Należy zauważyć, że wprawdzie skarżący wskazał w kasacji, że zarzut dotyczy jedynie rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu wykonania łącznej kary pozbawienia wolności z punktu II wyroku łącznego Sądu Rejonowego w L., to mając na uwadze treść art. 447 § 2 k.p.k., który zgodnie z art. 518 k.p.k. ma odpowiednie zastosowanie do postępowania w trybie kasacji, należy uznać, iż faktycznie zakresem zaskarżenia zostało objęte całe rozstrzygnięcie o karze, a więc również orzeczenie o karze łącznej zawarte w punkcie I zaskarżonego wyroku. W związku natomiast z reorganizacją struktury sądów powszechnych od 1 stycznia 2013 r. sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K., który przejął Sąd Rejonowy w L. (por. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych). Przy ponownym rozpoznaniu sprawy i kształtowaniu na nowo wymiaru kary łącznej, Sąd weźmie pod uwagę powyższe wskazania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

